30/04/2020

Πανδημία, Κρατική Εξουσία και Θεολογία στην Κύπρο

/ Επικαιρότητα

Του Καθηγητού Χρήστου Κ. Οικονόμου

Εξοχώτατε κύριε Πρόεδρε
Μακαριώτατε και Άγιοι Συνοδικοί,

Ως Κύπριος πολίτης και Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, τέως Πρόεδρος και Κοσμήτορας της και τώρα Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και μετά από μακρά Πανεπιστημιακή και Ακαδημαϊκή σταδιοδρομία, δικαιούμαι να έχω άποψη για τα Κυπριακά δρώμενα.

Εξάλλου εδώ και δέκα χρόνια, ως γνωστό, εισαγάγαμε τις Θεολογικές Σπουδές σε

Ακαδημαϊκό – Πανεπιστημιακό επίπεδο στην Κύπρο και προσφέραμε περισσότερους από 400 Μεταπτυχιακούς και Διδακτορούχους φοιτητές στην Κύπρο, την Ελλάδα και άλλες χώρες.

Επίσης ως πιστό μέλος με προσφορά διαχρονική δεκαετιών στην Εκκλησία της Κύπρου απευθύνομαι προς την Εξοχότητά σας, καθώς και στον Μακαριώτατο Πρόεδρο και τους Ιεράρχες της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου, επισημαίνοντας τα ακόλουθα:

1. Με συγκρατημένη την ανάσα, έκπληξη και απόγνωση παρακολουθούμε αυτές τις Άγιες Μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας, τα Άγια Πάθη της Εκκλησίας, η οποία ως μη όφειλε ευτελίζεται, διώκεται, τρομοκρατείται και δικάζεται από τον Άννα στον Καϊάφα και το Πραιτώριο του Πιλάτου.

Γίναμε μάρτυρες πολεμικών ανακοινωθέντων, περί απόλυτου εγκλεισμού όλου του Κυπριακού λαού και το πλύσιμο των χεριών, από την πανδημία του κορωνοϊού, χωρίς να βλέπουμε και να ακούμε μια υπεύθυνη επιστημονική ανακοίνωση, μελέτη τεκμηριωμένη για την πανδημία, ούτε για τη σοβαρότερη ιατροφαρμακευτική αντιμετώπισή της ή από πού αρχίζει και που τελειώνει, αυτή η επιδημία του κορωνοϊού.

2. Μας εκπλήσσει και η αντιεπιστημονική και αυθαίρετη απάντηση της ούτω καλούμενης ομάδας μελών επιστημονικής κοινότητας της Κύπρου, οι οποίοι προσπαθούν να αντικρούσουν ανεπιτυχώς τα καίρια επιχειρήματα των εκατοντάδων Ειδικών Λειτουργών Υγείας, οι οποίοι με πειστικότητα παραθέτουν τις καίριες επιστημονικές τους απόψεις, με την επιστολή που απεστάλη τόσο προς της εξοχότητά σας κ. Πρόεδρε όσο και προς την Ιερά Σύνοδο.

Επίσης, η αντιεπιστημονική άποψη μιας Μοριολόγου, επίκουρης καθηγήτριας, φαίνεται από την παρανόηση των άρθρων που παρέθεσε, ασχέτων με τη θεία Κοινωνία. Η αντεπιστημονική προσέγγιση σοβαρών επιστημονικών και θεολογικών θεμάτων οφείλεται στην άγνοια των ορίων του αισθητού και υπεραισθητού κόσμου.

3. Η ψυχοσωματική επίδραση και η τρομοκρατική καταπίεση ολοκλήρου του Κυπριακού λαού ίσως να είναι περισσότερη, από την οικονομική καταστροφή που προτάσσεται στις εκτιμήσεις των ειδικών ως βασικό κριτήριο άρσης των φοβερών περιοριστικών μέτρων του απόλυτου εγκλεισμού.

Παραδόξως διακρίνω μια υπερβολή από τους λεγόμενους υπευθύνους Λοιμοξιολόγους και επιστημονικούς συμβούλους του Υπουργείου Υγείας να κλείσουν εκκλησίες, να σταματήσει η θεία Κοινωνία με το επιχείρημα της μολύνσεως και μεταδόσεως της νόσου, που στο τέλος φαίνεται ότι η

υπερμεγέθυνση του προβλήματος δεν άξιζε τέτοιων υπερβολών.

Δυστυχώς η Διοίκηση της Εκκλησίας της Κύπρου ήταν απούσα, άγνωστο για ποιους λόγους, σε μια τόσον σοβαρή κατάσταση στο νησί μας.

Εξαίρεση αποτελούν μερικές προσπάθειες μεμονωμένων Μητροπολιτών να επιτελέσουν το ποιμαντικό τους καθήκον στα πιστά μέλη του ποιμνίου τους και κάποιες τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές μεταδώσεις ακολουθιών. Αυτό με αντάλλαγμα βαρύ τον φραστικό ευτελισμό και την ποινική δίωξη από τα αρμόδια Κρατικά όργανα.

4. Η Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί βασικό παράγοντα που διαμόρφωσε την ιστορία, τον πολιτισμό και την κοινωνική ζωή της Κύπρου από τα πρώτα χρόνια, στην αρχή το 34 μ.Χ. με τους ανώνυμους ιεραποστόλους και στη συνέχεια το 45/46 μ.Χ. με τους αποστόλους Βαρνάβα, Κύπριο τω γένει, και τον Απόστολο των εθνών Παύλο με συνοδό τον Ευαγγελιστή Ιωάννη-Μάρκο, τον ανεψιό του Κύπριου Αποστόλου.

Δια μέσου των αιώνων στην Κύπρο καλλιεργήθηκε και διαμορφώθηκε η χριστιανική και ελληνική παράδοση και διατηρήθηκε η ταυτότητά της, με κύριο παράγοντα της ζωής της την Εκκλησία.
Εκατόμβες αιμάτων, οικονομική και πνευματική στήριξη του λαού, προσφέρθηκαν από ιστορικές εκκλησιαστικές προσωπικότητες, εκκλησιαστικούς οργανισμούς και μοναστήρια, από την ίδρυση της Εκκλησίας της Κύπρου ως σήμερα.

Συνεπώς η Κύπρος επέζησε τους δύσκολους χρόνους Φραγκοκρατίας, Τουρκοκρατίας, Αγγλοκρατίας και σήμερα στα χρόνια της εισβολής και κατοχής με την Εκκλησία πρωτοπόρο και προστάτη της εθνικής ταυτότητας του λαού και των ποικίλων δοκιμασιών του.

5. Η Ορθόδοξη Εκκλησία, ως σύνολο και ως τοπικές αυτοκέφαλες Εκκλησίες, πάντοτε διακρίνονται για το δημοκρατικό τρόπο λειτουργίας τους και οι αποφάσεις λαμβάνονταν Συνοδικά με βασική αρχή «κρατείτω η των πλειώνων ψήφος».

Οι Πρόεδροι των Συνόδων, σε ολόκληρο τον Ορθόδοξο κόσμο, είναι «πρώτοι μεταξύ ίσων», και ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων και του Καταστατικού τους Χάρτη.

Έτσι αντιμετωπιζόταν κάθε αυθαιρεσία ή εκτροπή του Πρώτου και διαφυλασσόταν η ομαλή λειτουργία του Πολιτεύματος της Εκκλησίας σε όλα τα εκκλησιαστικά θέματα, αλλά και σε συνάρτηση με τις σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας.

6. Επί του προκειμένου επειδή διερχόμαστε ως κυπριακός χριστιανικός – ορθόδοξος λαός στην πλειονοψηφία μας, με τον απόλυτο σεβασμό των διαφόρων Ομολογιών και Θρησκειών που υπάρχουν στο νησί μας, κρίσιμες μέρες δοκιμασίας δεινής, εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού πιστεύουμε απόλυτα ότι τις ίδιες αρχές οφείλει να εφαρμόσει και στις μέρες μας και μάλιστα στην παρούσα κρίση η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κύπρου.

Οι αποφάσεις της οφείλουν να λαμβάνονται Συνοδικά και δημοκρατικά και σε καμιά περίπτωση αυθαίρετα..

Διαφορετικά θα παρατηρείται αυτό το θλιβερό φαινόμενο των ημερών μας, όπου ο κάθε Επίσκοπος αυτοσχεδιάζει και λαμβάνει αποφάσεις, για ένα θέμα Παγκυπρίου και Παγκόσμιου ενδιαφέροντος κατά το δοκούν.

Συνέπεια αυτής της καταστάσεως είναι να παρατηρούνται διαφοροποιήσεις στη στάση των Μητροπολιτών, στο υπόψη πρόβλημα και με παρενέργειες, τους απρεπείς χαρακτηρισμούς από υψηλά ιστάμενους κρατικούς φορείς προς Μητροπολίτες.

Παρατηρείται και το πρωτάκουστο φαινόμενο να καταχωρούνται μηνύσεις και ποινικές διώξεις σε Μητροπολίτες, σε ιερωμένους και απλούς χριστιανούς, θεωρώντας την άσκηση των καθηκόντων και της διακονίας τους προς τον λαό ως ποινικά αδικήματα.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι Κρατικές Αρχές αγνοούν τη στοιχειώδη χριστιανική αρχή ότι στη σύγκρουση των καθηκόντων ισχύει για την Εκκλησία το «πειθαρχείν δει Θεώ μάλλον ή ανθρώποις» (Πραξ. 5,29).

7. Τρεις μαρτυρίες και μαρτύρια υπάρχουν στην ιστορία της ζωής της Εκκλησίας: α) Η μαρτυρία και το μαρτύριο του αίματος, τον καιρό των διωγμών, β) η μαρτυρία και το μαρτύριο της συνειδήσεως στην πνευματική ζωή που οδηγεί στην αγιότητα και γ) η μαρτυρία και το μαρτύριο για την αλήθεια του Ευαγγελίου, προς κάθε αρχή και εξουσία και καθεστώς, που οδηγεί στο διωγμό και την φυλάκιση των χριστιανών.

Μας προκαλούν κατάπληξη τόσο τα αστυνομικά όργανα, όσο και οι αρμόδιοι πολιτικοί παράγοντες, αλλά και οι επιστημονικοί λειτουργοί του Υπουργείου Υγείας, με πόση αυστηρότητα και σκληρότητα φέρονται σε Μητροπολίτες, ιερείς και απλούς πιστούς, Ναούς και Μοναστήρια, θεοποιώντας τον Νόμο, αλλά καταργώντας τις βασικές δημοκρατικές αρχές αναγνώρισης του αυτοδιοίκητου της Εκκλησίας.

8. Αυτό που, κατά την άποψή μας, άπτεται της φαιδρότητος είναι το γεγονός που αναρμόδια και αθεολόγητα πρόσωπα έχουν άποψη και στην ουσία της Εκκλησίας, που είναι η λατρεία και η θεία Ευχαριστία, δηλαδή η θεία Κοινωνία.

Πρόκειται για την πεμπτουσία της λειτουργίας της Εκκλησίας, η οποία δια μέσου των αιώνων σε πανδημίες όχι μόνο δεν υπήρξε εστία μολύνσεως των χριστιανών, αλλά το ίδιο το Σώμα και το Αίμα του Ιησού Χριστού, που μεταδίδεται αποτελεί φάρμακο αθανασίας, «εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν την αιώνιον».

Αν η δισχιλιετής μαρτυρία της ζωής της Εκκλησίας απέδειξε ότι ουδείς μολύνθηκε από τη θεία Κοινωνία, ποια άλλη απόδειξη χρειάζεται;
Προέκταση αυτού του θέματος είναι και το κλείσιμο των ιερών ναών με τόση ευκολία, λες και ζούμε σε περίοδο διωγμών πίστεως ή εποχή Τουρκοκρατίας.
Μας εκπλήσσει, επίσης και η απόλυτη αδιαφορία των υπευθύνων εκκλησιαστικών παραγόντων του νησιού, που παρακολουθούν «κεκλεισμένων των θυρών», απαθώς τα γενόμενα.

9. Φρονούμε και πιστεύουμε ότι η άμεση πια επαναλειτουργία των Ιερών Ναών είναι επιβεβλημένη. Ασφαλώς μέσα στα ενδεδειγμένα πρότυπα προστασίας και προφύλαξης των πιστών, όπως αυτά διέπουν άλλους οργανισμούς και με ευθύνη των Επισκόπων, των ιερέων και των εκκλησιαστικών επιτροπών.

Και τούτο διότι:

α) Έχουν και οι πιστοί το δικαίωμα πνευματικής και μυστηριακής τροφοδοσίας και ενίσχυσης, όπως αυτό συμβαίνει και επιτρέπεται στις καθημερινές βιοτικές μας ανάγκες.
β) Η επιδημία του κορωνοϊού, πέρα από την επιστημονική προοπτική για επίλυσή της, εμπεριέχει και πνευματική διάσταση, υπό την έννοια, ότι στις δύσκολες μέρες που διερχόμαστε, ως άτομα και ως οικουμένη, έχουμε και την καταφυγή μας στη δύναμη και στην επίσκεψη του Θεού. Η διαχρονική εμπειρία μας το αποδεικνύει και μας αναπαύει.

10. Τέλος, ως Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας επικροτούμε και

συνυπογράφουμε όλα τα πρόσφατα κατατεθέντα σοβαρά υπομνήματα από μέρους εκατοντάδων Ειδικών Επιστημόνων Υγείας, καθώς και του συνόλου των καθηγητών Θεολόγων Μέσης εκπαίδευσης του νησιού, για την αξία της θείας Κοινωνίας και την άμεση ανάγκη επαναλειτουργίας των Ιερών Ναών του νησιού μας, ως ιατρείων ψυχών και σωμάτων.

Το άνοιγμα των Νοσοκομείων και των Φαρμακείων πάντοτε πρέπει να συνοδεύεται από το άνοιγμα και τη λειτουργία των ναών, με τους ίδιους όρους λειτουργίας τους, φυσικά και με τις ανάλογες προφυλάξεις.